

SZERKESZTOI IRODA:
Jelkölöptörz. 21. szám. (Postaköltség) hűvő a lap szellemi részét illető közlemények elismertek.
AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:
Videkre postán, vagy helyben házhoz kordva
Egy évre . . . 16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
Húro . . . 8 frt. Egy hóra helyben . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.
Megjelenik mindnapon, kivéve a vasár- és ünnep napokat.
Kéziratok nem adnak viseza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ - HÍVATAL:
Kolozsvárt, Balkovics-utca 33. szám.
HIRDETESI DÍJAK
Egy sor (szószám) 10 frt. Gyászok, kereskedők és iparosok árkedveimben részeseimnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.
Nyitási cikkek
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A szászok kritizálnak.

Ha a sajtó bizonyos organumai munkát a közhangulatnak szoktak kifejezést adni, a mely ama körben — melynek érdekeit képviselik — uralkodnak, úgy a szászok brassói lapja ugyancsak rossz szolgálatot tesz azoknak, a kik fentartják és felettébb külső szempontból világítják meg azok igazságát, a kik támogatják, s a kiknek nevében szót emel.

Ámbár a mi hitünk szerint a brassói szász újság szava nem tekinthető a szászok szavának, s a mit e lap halványan a szerkesztő kinyomtat, az nem a szászok közfelfogását dokumentálja, még is sokkal komolyabb számba kell vennünk a szászok eme legújabb kétféle felajánlását, semhogy azzal kiasszunk komolyabban ne foglalkoznánk.

Magyarország területén lakó 16 millió ember között van egy népelem, mely kétszáz ezer lelkét számlál. Nemzetiségre nézve szászok, s az a rossz szokásuk van, hogy a magyar állam egységes akarata ellenében tehát 16 millió emberrel szemben a kétszáz ezer lelkű akarát, mint számot tevő tényező akarják elismertetni.

Büszkélkednek az uralkodó iránti hűségükkel — s titokban neki esnek az alkotmányok, izgatnak az államcsúszás ellen, tagadják az állam egységes akarata érvényét, s legújabbban az a mesterséget találták ki, hogy kritika alá veszik a királyi nyilatkozatait.

Felettébb érzékenyen batott reájuk a királynak Kolozsvárt mondott válasza, melyet a Teutsch ur által vezetett szász küldöttségnek adott.

Egyik szócsövük, a brassói szász lap, nyíltan vitatja a jogot, hogy ők a király szavait bírálják; annál is inkább, mert alkotmányos államban még csoda, hogy ilyenek elismerik Magyarországot) a mit az uralkodó mond, azt voltaképp a kormány mondja, ezt pedig teljes joggal tehetik nyilvános megbeszélés tárgyává.

A király nyilatkozataiban nem ismerik el az államfő személyes akaratát, hanem a király nekik mondott — azok nem a király magánbeszédét, hanem a kormány hivatalos felvilágosztását tartalmazzák. Ezekhez tehát nekik is van szavuk.

Hát engedjük meg a szászoknak, hogy ez a feltételezés bizonyos diplomáciai álokoskodás nyomán látszatot nyerjen, az alaposnak, de engedjük meg ők is nekünk, hogy mikor a király szavainak jogi természetéről be-

sélünk, ne különítsük el az államfőt, mint a legfőbb hatalmi érdek első képviselőjét az államigazgatás egyéb alkotmányos szervezeteitől — és eltekintve a hibás felfogástól maradjunk meg a királyi nyilatkozatainak érdemleges méltatásánál.

Hát mit kívánnak a szászok?

Azt-e, hogy 16 millió lelkeszámláló államban, minden — bár csak 200 ezer tagot számláló — nemzetiség részére külön törvények hozassanak, s minden különleges érdek számára különleges organikusok teremtsenek, melynek keretén belül mindennemű nemzetiségi igény kielégíthető, csak éppen az állam egységes akarata ne érvényesülhessen?

Hát ugyan mondják meg, milyen lenne az a magyar állam, s miként lehetne a legfőbb szervezet keretében az állami fejlődés biztosítható, ha minden kisebb nemzetiség külön szabályok szerint alkotott államrendet igényelne a maga részére.

Megvolna-e menthető ezek részére akár az egyesülési jognak, a vallás-egyházi jogoknak, a jogvédelemnek és a kulturális vagy gazdasági fejlődésnek mind ama feltétele, a mely a már annyiszor kárhözvitt államrend keretében a megkívánt garanciákkal teljesen ellátható?

Nem azért hibáztatható a magyar állam, hogy az egységes akarata az államélet minden ágazatában érvényre juttatni igyekszik, hanem azért, hogy ezt a műveletet pusztán indokolatlan túrelmesség és nagylelkűségből a legutóbbi időig halogatta, s olykor idétlen rendszabályaival nyakára növelte az elégtelenség tömegét, s most már, hogy régi hibáit megkorrigálja sietségekben nagyobb erélyt alkalmaz, mint minőhöz például a szászok eddig szokva voltak.

A miket a király nekik mondott, az nem csak a kormány hivatalos aktája, hanem a felségnek, mint államfőnek magánbeszédét is, s ha a szászok olyan nagyra tartják az uralkodó iránti hűségük és bizalmuk, akkor biznak meg abban is, hogy a mit a király mond, az az ő szava is, mely mint ilyen felül áll a szószálhasogató kritikák okvetetlenkedésén, s különösen az olyan gyanúsításokon, melyekkel a királyi szavainak őszintesége a szászok lapja által megtámadatik.

Ha tehát a király azt mondja, hogy a szász nép és egyháza zavartalanul élvezze a törvény által biztosított kiterjedt jogokat, akkor a szászok ne

vonják kétségbe az uralkodó jól értesültségét, hanem alkudjanak meg a viszonyokkal és cselekedjenek a szerint, hogy tényeik és az uralkodó akarata közötti egység léte-ülhessen, mert a király nem ok nélkül beszél, és főképp nem azért szól, hogy vele szemben a kritika fegyvereit szedjék elő, hanem, hogy az ő akaratát meggyűvással fogadva, a szerint cselekedjenek.

Hát értjük mi igen jól, ha a szászoknak nem tetszik a magyar állam beavatkozása például egyházak jogai, ámbár semmiképp sem ismerhetjük el, hogy az államiság szempontjából az ilyen beavatkozás — egyenlő tekintet alá eshetnék a jogfosztással — de azt már nem értjük, hogy mikor az állam a nemzetiségek és felekezeteknek az erősen kormányzatok alatt magához ragadt kiterjedt jogokat a magok mértékére akarja leszálítani — akkor voltaképpen illetéktelenül avatkoznék a jogaikba.

Mert meg kell a szászoknak előbb utóbb érteniük, hogy külön állam sem egyházi, sem polgári jogok védelmére — az államban nem tartható fenn, s ha az állam hivatott tényezői minden alkotmányos forma megtartása mellett törvényeket hoznak az állampolgárok egyetemes védelmére, a vallás és közszabadsági érdekek oltalmazására — ez a törekvés nem vezethet a nemzetiségek és felekezetek sérelmére, s a szászoknak épp oly kevéssé van okuk a felajánlásra, mint akár az oláhoknak, tótnak, vagy szerbnek, mely elemek, míg a haza területén és az állam védelmére állnak, az alkotmányos szabadság és a közhatalom hatalmi ténykedéseiben nincs joguk pusztán az ők elnyomatására irányuló törekvési irányzatokat bélyegezni meg.

A tény az, hogy a mit az állam az egyetemes fejlődés érdekében szükségesnek lát, s azt az uralkodó szentesíti, s tényekben az államfő nem lehet különválasztani a hatalom más tényezőitől, s a király szavaiban nem kell a kormány hivatalos akaratát keresni, hanem az uralkodó személyes meggyűződését, melyet éppen a szászoknak van legkevésbé okuk ildomlaltalan gyanúsításokkal illetni.

Mi a király kijelentett akaratának megfelelő tényeket várunk a szászoktól, és nem jogtalan kritikát, melyet az uralkodó iránt hűséggel és bizalommal viseltető népek csak az önmegelégedés pillanataiban szoktak élni, már pedig mi feltételezzük a szászoktól, hogy az ily állapotba jutás di-

cőségét ép úgy elutasítják maguktól, mint a hogy nem akarnak minket abba a kényszerhelyzetbe juttatni, hogy eddigi lojalitásunk hangoztatását és a királyi szemből gyakorított kritikáinkat minden komolyabb jelentőségűnek bélyegezzük.

A király érthetően megmondta, mi a kötelességük. Érthető magatartást várunk mi is tőlük, de minden illetéktelen kritika ellen óvást emelünk, már csak a békés fejlődés és jó egyetértés okáért is.

Politikai hírek.

Ugron Gábor választói között. Ugron Gábor vasárnap Kecskemétre utazott, s ott délelőtti jelent meg választói körében, hogy kös üzenet mondjon megválasztásáért. A város függetlenségi és 48-as érzelmi polgárai rendkívül nagy lelkesedéssel fogadták Ugron Gábert, ki Horváth Ádám alsó kerületi képviselővel a délelőtti vonatral érkezett meg. Belátatlan körülmények között a polgárok folytonos éljenzés mellett Ugron Gábert a városházához, hol másfél óráig tartó nagy szoboru beszédet tartott. Beszédében különösen Tisza Kálmán nagyváradi beszédével foglalkozott, erős kritika alá vette annak minden pontját és lesújtó ítéletet mondott felette. Végül kijelentette, hogy a kecskeméti mandátumot tartja meg. Viharos éljenzéssel fogadta az ezekre menő közönség a beszédet, melyet lépten nyomon megszakították a helyeslések. Délután egy órákor szűkebb körű ebéd volt a népkörben, hol számos pohárköszöntőben éltették Ugron Gábert.

A kormánypart értekezlete. Az országgyűlés szabadidejű párta vasárnap tartotta első értekezletét. Első helyen Tisza Kálmán kormányelnök üdvözölte a párt tagjait. Ez tán Viszolyi Gusztáv felkérését követően az elsőki tisztelet elvállalván a párt közleg alakult meg: alelnökök létek: Daniel Pál és Vargies Imre; igazgató Móricz Pál, jegyzőkké Kazy János, Daniel Gábor, Mannich Aurél, Molnár Viktor, Földváry Miklós, Schöber Ernő, Kállay Zoltán, gróf Szechenyi Aladár és Mikó Árpád választottak. Megalakult a párt kijelölő bizottsága is a következő tagokból: Bányi Béla gróf, Bornemisza Ádám, Csáky László gróf, Falk Miksa, Harkányi Frigyes, Horváth Gyula, Huszár Károly báró, Ivánka Imre Jókai Mór, Kemény János, Kovács László, Móricz Pál, Nappel Ferenc, Radóczy János, Rakovszky István, Szechenyi Tivadar gróf, Szenczey Ödön, Szitányi Bernát, és Vargies Imre. A kör gazdasági választmányába bevalasztottak: Andrassy Manó gróf, Bossányi László, Busbach Péter, Csáky László gróf, Simó Lajos, Teleky Géza gróf, Teleky József gróf, Urbanovszky Ernő, Wahrman Mór, Végvári Gellért és Rakovszky Géza. A ház elnöke a minisz-

terelnök indítványára Pechy Tamás, alelnökeivé gr. Csáky László és gr. Bányi Béla választott ki. A jegyzői karba Tibád Antal, Szathmáry György, Böthly Algenon eddigi jegyzők megmaradván, újonnan Dárdai Sándor és Jospovich Gázara (horvát) fog a párt szavazni. A hatodik jegyzői állás ezuttal a függetlenségi párt tagjai közül fog betölteni.

Enquete lesz okt. 9 én és 10-én a honvédelmi miniszteriumban. Az enquete tárgyat annak megvitatása fogja képezni; miként láthatnak el legjobban a gazdák a hadsereget élelmiszerekkel.

Interpelláció. Pázmány Dénes képviselő már legközelebb interpellálni fogja a kormányt a Vas megyében a legutóbbi képviselőválasztások alkalmával előfordult viszályok és az ezekkel kapcsolatos közigazgatási tulkapások végett.

A képviselőházból.

Budapest okt. 3.

Korábban az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítése után bemutatja a belügyminiszterium átiratát, a melyben tudatja, hogy a császári és apostoli királyi Felsége nevenapján, f. évi okt. hó 4-én, a várbeli helyőrségi templomban délelőtti 10 órákor ünnepélyes isteni tisztelet fog tartatni.

Tudomásul vétetik.

Jelenti, hogy az osztályok működésének befejezése előtt képviselői megbízó leveleiket, bemutatják Sennyey István báró, Dobay Antal, Kemény Gábor báró, Szentiványi Árpád, Matkovics Sándor, ifjabb Teleki Domokos gróf, Bokros Elek, Szabó Lajos, Simó Lajos, Papp Elek és Kaiser János. Ezek közül a házszabályok 9. §-a értelmében Dobay Antal és Matkovics Sándor az I-ső, Szabó Lajos és Papp Elek a II-ik, Bokros Elek a III-ik, Simó Lajos a IV-ik, ifj. Teleki Domokos gróf, az V-ik, Sennyey István br. a VI-ik, Kemény Gábor a VII-ik, Kaiser János a VIII-ik és Szentiványi Árpád a IX-ik osztályba osztattak.

Tudomásul vétetik.

Jelenti továbbá, hogy az osztályok tárgyalásának folyamata előtt László Jenő, gr. Hóltay Pál, Hook János, Szabó Lajos és Hertelendy Béla képviselők választásának érvényessége ellen adtak be kérvényeket, melyek az illető osztályoknak kiosztattak.

Tudomásul vétetik.

Jelenti, hogy gróf Károlyi Gábor választása ellen a közelbbi ülésben bejelentett kérvény egyik osztályhoz sem volt utasítható, mivel a nevezett képviselő megbízó levelét ez ideig sem adta be.

A ház választandó elnökének fog kiadati további intézkedés végett.

Jelenti végül, hogy az osztályok tárgyalásának befejezése után megkövetelt képviselők, úgymint: Komjáthy Béla cselekvővárosi Horváth Mór Szabadka város II-ik, Bárczay Gyula Jász-Nagykun-Szolnok megye szolnoki, gróf Szechenyi Pál Somogy megye kaposvári választó körletében megválasztott képviselők választása ellen adtak be kérvényeket, a megválasztandó ház elnökének további intézkedés végett ki-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA.

1887. október 4.

Dívatoss hazai működés.

— Irta: Szabó Géza. —

A hazai szellem telébredésekor a hazai jobbjai észrevették az irt, mely mindeket a haladottabb nemzetektől elválaszt. Ez ir betöltésére azonban nem a haladást, mint ilyet, nem a tisztán szépet, a valóban emberit tüzték ki eszközül, hanem oly közelítő sarkantyukhoz nyúltak, mely a nemzet nagyrésztben leggyorsabbán birt vizsáhangot kelteni — a hazaszeretethez.

Honszerellemmel akartak társadalmat és művészetet teremteni. Ez eszközkel leggyorsabbán lehet valamit létesíteni: s mi merünk mindent felfutni, a mi ellen volt is mit beszélni, a legnagyobb magyarságot.

E mozgalom nagy napokat teremtet, de az alap nem volt elég szilárd. A lelkesedés a honszeretetet herakleai műveket pillanat alatt terem, de nem alkalmas alap a folytonos, harmonikus munkásságra, a landatlan előre törekvésekre, mert maga is elhanyagol és pedig egy nemzetnek nem csupán nagyreményűségekre kellene, de vannak mindennapi apró szükségletei.

Egy város nem az, ha csak muzeumokat, obeliszkokat stb. tud felmutatni; kell birt lakályos házakkal is, s pedig sok lakály, hogy város lehessen. Nehány remek mű nem alkot még irodalmat; szükséges csak a jó helyes műveknek egész phalanxa, legyenek bár középszerűek, s ily phalanxa

kat csak azon meggyűződési alap terem, hogy ezúlnak maga a művészet.

Ha meggyűződés vezérelt volna mindég minket, hogy rossz politikus nem harangizott volna agyon, bány rossz dráma nem „irodott” volna meg, hány égbekiáltó csárdás nem született volna — in nomine patriae!

Hanem hát bocsánat, hogy a Tudomány Jupiterének nyilaiból használtam fel egy-kettőt; már abban hagyom, csak a háttér kelle némi részben megfésteni, melyből kitűnjék, a hazafisági motívum mennyire ment át társadalmi életünkbe s miért ment át oda? E motívumból világos lesz a nálunk oly dívatoss működésökösödés, a permanens dilettantismus, mely oly bönítőleg hat haladásunkra.

S csakugyan ha a hazafiság mindenkit feljogosít szerepet játszani bármely szakmában, miért ne játszhatná azt? Hisz mindenki hazafi s annak is kell lennie!

Mellőzve a dilettantizmust az irodalomban s művészetben, áttérnek a politikai működésre, melyet legnagyobb szenvedéllyel üznek nálunk. Mellőzve azon furcsaságot, hogy nálunk lapot hazafiságból nem származó járhatnak, hogy a színezetet pártolni nem kultúra, de hazafi kötelesség, s ki az akadémiára adakozott, nem tudomány pártolónak, de hazafinak nevezik; mondjuk: mellőzve a kinővéseket s ferde fogalmakat, melyeknek némi alapja nemzeti küzdelminkben is rejlik, a politikához fordulok.

Az 1848-ban kelt demokrat intézményekkel, előbb souverain nemzetiségünknek csak több attributumai maradtak meg: a történelmi rang, mert a honszerző és honalkotó nemzet mi vagyunk; a többség, mert számunkat a magyar ék alatt egy népiség sem közelíti meg; s az erkölcsi súly, mely

a haza szabad institucióinak — akkor is, midőn az összes európai szárazföldön a feltétlen hatalom zászlója legett — első sorban védője s fentartója a magyar volt.

Es mégis állg akadunk európai szárazföldön nemzetre, melynek az alkotmányos az u. n. alkotmánytalan elem oly ellentétben állana egymással, mint nálunk s ez ellentézés a legpróbb végtelenségig is annyira kinyomná egyéni bélyegét.

Ezen ellentét talán nem fájul oly kírívóvá, ha a harcban egy nyelvű s hason nemzetiségű tömeg vagy egyének állanak egymással szemben; de mert éppen száradokon át idegen ajku s más nemzetiségű államférfiak kísérlettek meg alkotmányunk megtörését, azért vált ez alkotmányharc nemzeti s nemzetiségi küzdelemmé.

Nálunk ismeretlen oly átváltozás, midőn Franciaország annyiszor át ment, midőn a republikánok tömege — tömeget értek, nem egyéneket — holnap imperialistává változott.

Nálunk az aristocrazia föléll s a közép nemesség intra muros fentartá az alkotmányos ellenzékot: egy részt azért is, mivel még birtokos volt, mivel a hivatalokra né sem szorult. Nemzeti elszegényedés valószínűleg ez erős phalanxot is demoralizálta volna.

A hazafisággal mi függne össze szorosabban, mint a haza java, s a haza javával mi egyéb, mint a politika? A politika ázése még leginkább megtűri, ha hazafisággal indokoltatik. Eleget irtak népünk politikai érettségéről, közérzetéről s azon érdekességéről, melyet a közügy iránt viseltetik; de keveset arról, mennyi rosszat szűnik e magukban véve oly kitűnő sajátságok, ha nincsenek a műveltség által korlátozva, s keveset arról, mily könnyű az átmenet a művelten vagy műkedvelő politikustól a demagógra s legke-

vesebbet arról, mért volt éppen a közügy iránt leginkább érdekeltek népeknél, a görögök s rómaiaknál legtöbb a demagóg s mért termett éppen a közönyös nemzeteknél is oly időszakban, midőn a közérzetlet s a közügy iránti érdekelttség legelénkebb, politikai mozgalmak idejében legtöbb demagóg?

Hol sok politikus van, meg van a sálak is; a demagógia osztályát hordja a patriótismusnak.

A mit az okosok építenek, lerontják az esztelenek. E mondás stereotip, s ha egy eszeveszett politizáló valaki figyelmeztet, mérsékelje magát s hallgasson: egy szerien „agyonbeszélne” azzal, hogy hazafinak kötelessége a közügyre gondolni.

S ámitás volna hinni, hogy az ily dü minozum nem árthatnak, mert a hangot még is csak a fők adják meg.

Ellenkezőleg.

Likputy Tóbiás körjegyző nagytekin-télyrel bir falujában; ir s legjobban olvas, a paptól megszokta kapni az újságot s itélete döntő a faluban, mert neki csak kell tudni mit beszél?

Likputy Tóbiás pedig csalhatatlannak hiszi magát e kövélemény vállain, mint a római pápa ő szentegése, s Z... falván ő az „illetékes körök.” Likputy Tóbiás tehát benne született mania hungarikum politikának szabad folását enged, s a falut, a népet megnyeri véleményének, s ime egy falu népe hibás, sőt tán veszélyes nézetekkel bir.

Lám csak ily Likputy Tóbiásokkal teli van a közvélemény. Ezer a Likputy Tóbiás vidéken s a nagyobb városok alsó köreiben. Vajon jobban vagyunk-e a közép renden?

Az alkotmányos idők ellenkezőt tanúsítanak. Nem mondjuk ezt kárhözvittatásul; mentség!

A hazafi fájdalom, melynek kitörése 1861-ben nyilvánkozott, jogosulva volt szemben a letöltött időkkel, de e fájdalmat az országának kelle kifejeznie, hogy imponans legyen, s ki is fejezte azt a megye s országgyűlés s a kifejezés megdöbbentő volt, hódolatra késztető. Egy nagy figyelmet költött rópirat e fájdalom — kitörést „moraliter igazolhatónak, bár politikailag nem helyeseltének mondá.” De e nagy mértű kifejezés mellett még hány izetlen, értelmetlen inartikuláltan nyögést kelle hallanunk.

A hazafi fájdalmat a demagógia profonálta, mert egy nemzet gyász nevétséges is lehet, ha nem „nagy stílus.”

A 61-ik gyász nem volt nevétséges, mert inponált, voltak azonban risibilis episódjai is, csakhogy Clio nem szokta tintáját ilyek feljegyzésére pazarolni.

E helyütt kérdehetnők, nem lehetett-e volna azon idő s a mostani némi részben szerencsésebb, ha a működő politika a kedélyeket mindenfelé nem izgatja fel annyira?

Minden rendű és rangú Likputy Tóbiások hullámzásba hozták a nép különböző rétegeit, pressio támadt s e nyomás eleinte a megyéket s a megyék aztán a nemzetgyűlést befolyásolták. Ez felteves ugyan, de végre is — feltehető.

Ha körül tekintünk, meglepetve tapasztaljuk, minő gyorsasággal, erővel és roppant tömegben tudunk világszerte a nézetek, az elvek, az esemény — a kibontakozás előterére.

E helyzet a hazafi kötelességet is több oldalunkká tette, megnehezítette.

E viszonyok között az emberek kötelmei is nagy változást szenvedtek.

(Vége köv.)

(Folyt. köv.)

(Folyt. köv.)

az kérdésekre megadta a felvilágosítást, Kossuth szavaira nézve véleményét mondott, hiszen leplezetlenül, mint az már nekiszo-
nia magyarországiakkal szemben. Külön-
ben hazánk közgazdasági helyzete az, mely
Kossuth Lajost leginkább foglalkoztatja s
a tekintetben tájékozottsága bámulatos. Tá-
vol hazájától, rendkívüli szorgalommal ös-
szetudta gyűjteni az ide való statisztikai
adatok tárházát s az egyes fontosabb kér-
désekre megvitátásánál ezekkel a statisztikai
adatokkal bizonyítja állításainak igazságát,
amely a bámulatos logikával, a melyly an-
nak idején az egész világot csodálatra ge-
nyeltette. Tiszta nagyváradi beszéde is szóba
került társalgás közben s azt Kossuth La-
jos nagyon megértette. Leginkább meg-
értette a látogatott Kossuth Lajosnál az az
intézet, nyitottság és barátságos vendég-
fogadás s az a családias színezetű, igazi
magyarságra valló otthon, melyet magának
a királyi nagy ember berendezett. E szel-
lemi kolosszus közelében lenni, ott ilyen kö-
nyvől látni, valami megdöbbentő: így érzi
az ember, midőn lakásába lép, de az-
tán ha Kossuth beszélgetni kezd kedves
modorban, szívélyes leereszkedéssel a lát-
gató az ember azt a jó magyaros otthont: a
látogató egészen el van ragadtatva ezek ál-
lami látásuk, a nagy férfiú Boros Béni
utat megkezdte, mert asztalához is me-
gyt. E ritka kitüntetés azonban Bor-
os képviselő nem élvezhette, mert a köte-
lesség haza szólította. És a mily szívélyes
a vendéglátásban a nagy férfiú, éppen oly
barátságos az elválásnál. Már a bemutatás-
nál érdeklődve kérdésközlött Arad város
és vidéke ügyeinek állásáról s az elváláskor
ezeket mondotta Borosnak: „Szívélyes üd-
vözlémet küldöm a vértanúk házfaisa vá-
rosának, Aradnak és általam hön szeretett
lakos polgárainak.

— Az athléták ünnepélyei Mar-
osvási helyen a legfényesebben sikerül-
tek. A hazatért athléták a legnagyobb lei-
kesedéssel vannak eltelve Marosvársárhely
tízért azért a szívélyes fogadtatást, mely-
lyel oly kellemesen leplett meg őket, sport
tárgyalatból minden eddigi versenyeket
felülmúló eredményt értett el. A bajnoki
bíróválasztás 5.90 m. ugrásával Gáll Simon
döntötte a bajnoki mértéket, bajnok jelölt
lett. A súlydöntésben ismét Albert Károly
győzött. A korábbi eredményeket azonban
most nem érte el, 3.86 méterre dobott.
Az akadály versenyen és az egy ang. m.
súlyú siklításban Kolozsvári János gyá-
lagos bajnok, Marosvársárhely egyik ünne-
pelt és becézett győztese vette ismét. Bor-
osvári bajnok és versenytársai előtt az el-
sőt díjat. Magas ugrásban Rudolf Gáll J.
bajnok j. 2.56 m. távolságot ugrott
s lársai előtt bronz érmét, tiszt. díjat vitt
el. A viadalt Veres Lajos nemz. bajnok
győzött. Mutatói követők, mik szaka-
talan tapokra ragadtak a lelkesedéstől
származó közönség. Este a sport ünnep
Marosvársárhely holgyei megkoszorúzták
Verest. — Az ünnepélyek a szép sport
eredményeken felül a K. A. C.-nak hatszáz
főt meghaladó bevételt is eredményeztek.

— Feridun bey, az athéni török
kötet ellen merényletet intéztek. A követ
Budapestben igen ismert államférfi. Éveken
el időzött körünkben, mint török konzul,
a városi társaságban igen kedvelt egyéniség
volt. Innen nevezett ki az athéni követi
állásra, melyben szintén csakhamar népsze-
remlésre tett szert. A Görög- és Törökország
közötti viszony szívélyes tétélben neki
nagy része volt. Az élete ellen intézett me-
nyelet részletei még nem ismeretesek.

— Az E. M. K. E. titkára. Sándor
József urnak, az E. M. K. E. farsadhat-
lan és lelkes titkárnak az egyet körül
szertett valóban nagy érdemeiről sokszor
volt már alkalmunk megemlékezni. Ez ér-
demek elismerése foglaltatik abban az át-
vitásban is, melyet az E. M. K. E. brassói
választmányja intézett a titkár urhoz, mely
így szól: „Tekintetes Titkár ur! Főkegy-
leltünk választmányja f. évi szept. hó 30-án
tartott ülésében véren tudomásul a közgyű-
lés elé terjesztett évi jelentést, ugyanakkor
csodálattal fejezte ki azon valóban ember-
lelti munkáért, melyet tek. titkár ur ezen
komolyt egyesületünk s így hazánkunk
magyarsága érdekében kifejt. Elvezetett s
főkézzel vett tudomást a nagy munkát igé-
nyelt szép évi jelentésről s jegyzőkönyvről
bajnok elismerését tek. titkár urnak ezen
fradagos munkáért is, megbízva alólirta-
lat, hogy ezt becses tudomásra hozzák.
Midőn ezt legnagyobb örömmel tennék. Er-
vándunk, hogy nekünk jutott e szerencse,
hik különben is közvetlen szemlélti s bá-
mulni vagyunk hazafias önfeláldozó műkö-
désnek. Fogadjon tek. ur kíváló nagyra-
becsülésünk kifejezését. Brassó, 1887. okt.
hó 2-án a választmány nevében. K. o. s.
Ferencz elnök. Saterény József titkár.

— Mi a tournüre? A tournüre a
jogtudomány szempontjából: „a valódi tény-
állás tulzása”; az orvostudományból: „a
megzavart agyműködés tünete”; a theolo-
giából: „az emberi testnek vétke eltorzít-
ása”; a bölcsészettől: „a negatív lét a
pozitív lét fölött”; a philológiából: „idegen
nyelv a hön törzse”; a történelemből:
„a 19-ik század második felének ferde ki-
törése”; a pszichikából: „a sulypon termé-
ketlenes kihelyezése”; az építészetből:

„nem illő helyen alkalmazott dekoráció”;
az aesthetikából: „a megtévedett szép
érzet jele”; a világkereskedelemtől: „a
közönség ámitása műszerével.”
Általában pedig: egy nagy ostobaság.

— Szállítás Bulgáriá részére. A
Bulgária részére Brassóból küldött bakkanos
szállítvány a napokban vésztett át. A bras-
sói szövetkezet két küldött képviselte, kik-
nek közbejöttével a 3200 pár bakkanosból
álló megrendelés teljesítve lett.

— Baleset. A múlt héten egy keresz-
tényfalusi gőzcseplő gépnél dolgozó munkást
szerecsenölésért ért a gép etetésénél. A ke-
részt ugyanis balkezéről bekapta ingét s mi-
dőn ezt jobbjával ki akarta húzni, karát a
könyökön felül leszakította. A munkást kör-
házban gyógyítják.

— A brassói férfi dalegyet
Keresztényfalusi kirándulásának sikeréből
sokat levont az ott folyton tartó esős idő-
járás. Ez okozta, hogy lemondtak a közeli
erdőbe tenni szándékozott kirándulásukról s
a falak között kellett egész ott lóttak alatt
maradniok. A dalegyet mindamellett kelte-
meven töltött ott egy estét, midőn az iskola
nagyhelyiségében az ottani dalárdával
együtttesen sikerült hangversenyt tartott,
melyhez méltó társul szegődött a reá követ-
kező vig táncmulatság.

— Háromszék megye rendes özi
közgyűlése f. h. 14-én tartja meg a me-
gye székhelyén Seps-Szentgyörgyön. A meg-
hívó tárgysorozata a megyei kebl ügye-
ken kívül kormányi leiratok tárgyalásait is
felöleli.

— Margó Cella k. a., akia imént
vált meg a népszínházról, szept. 24-én a
váci reform. templomban keresztény hitre
tért. A kereszttya tisztét Pfusch Lajos
földbíróként, a kereszttyát Trux Hugoné
urnő teljesítették. Ugy halljuk, hogy az
ifjú művész, ki okt. 1-től a debreczeni
színházban első énekesnője, nemskára Hy-
men oltára elé is lép.

— Magyarok Konstantinápoly-
ban. A csütörtökön este oda érkezett ma-
gyar utazó-társaság a legrokonzeneseben
fogadták. Kvassay consul az „Achilles”
fedélzetén üdvözölte a társaságot. A múlt
pénteki szellemi alkalmával, midőn a ma-
gyarok a mecsébe lovagló szultán megél-
jeneték, ő felsége lekötése közben közölt
s azonnal odaiktatott hadsegédjét hozzájuk,
hogy kifejezze figyelmükért köszönetét.

— Kis hírek. Két hercegznét ígér
gyidőitől a kávéház felszolgálóknál. A két hercegnő
Piquetelli és Dolgorki. — Polyság on 3 főváros-
ból orándulót betörő működés közben elfogott. —
Londonban a British museum a napokban érdekes
természettajzi gyűjteményt kapott Emin basától. —
A kéleti kirándulók csütörtökön este Konstantinápoly-
ban a legrokonzeneseben fogadták. A lapok örömlen-
jes cikkeket írnak a magyar barátságáról. — Kato-
naélet elől a halálba menekült, Biharon Darabot
György. Belengrott a kutba berukkolása előtt napon.
— Veszprémben a múlt kedden Volgyi Lajos bog-
nármenter műhelyét két ház kigyulladt s teljesen le-
égett. — Meglopták a tegnapi éjjel Lindey Jo-
zsefné nevű orfalmi énekesnőt a fővárosban. 700 frjtát
emelték el. — Ausztriában ez évben 13 turista
halálosan megsebesült, 7 meghalt. — A bécsi egész-
ségügyi bizottság tegnapi ülésén a Pasteur-féle be-
oltásokkal foglalkozott, de nem nagyon kedvező sikert
konstatált.

VÁROSI HÍREK.

— A király névnepja. Ünneplés
istenitisztélet volt ma d. e. 10 órákor a fő-
téri rom. kath. templomban ő Felsége leg-
magasabb névnepja emlékére. A hálaadó
istenitisztéleten az összes állami hatóságok
és testületek megjelentek. A katonai tiszt-
kar herceg Lobkovitz Rudolf altábornagy
és Andrássy tábornok, a megyei itt székélő
törvényhatóság Gyarmathy Miklós elispán,
a városi törvényhatóság Albach Géza pol-
gármester vezetése alatt jelentek meg. A
misét fényes segédlettel a pár napig tartott
gyöngéldéséből felléltadt Elte s Károly
apátkanonok és plébános tartotta. A „Ko-
lozsvári dalkör” áhítatos éneke emelte az
ünneplés isentitisztéletet.

— A városi tanács körében,
mint halljuk, mozgalom indult meg az iránt,
hogy a hídutca végén levő díszkaput
(melynek hová való szállítását nemrégiben
megpendítettük) a sétater elejére állítják
fela nyári szinkörrel szembe. Az eszmé,
melynek kivitele különben sem kerül túlsá-
gos költségbe, igen jó. Disze lesz e csinos
kapu a sétánynak, s a bemenetnek nagyvá-
rosi képet kölcsönöz. Ohajtjuk, hogy az
egyesek körében megindult mozgalmat, te-
gye magáévá az egész képviselve.

— Serenaddal tisztelte meg tegnapi
este a városi tisztelet-egylet zenekara Be-
nel Ferencz zenekari oszállyparancsnokot
névnepja előestéjén. A jól sikerült zene-
darok nagy közönség hallgatta.

— A kiérdemültek. A kolozs-
vári nemzeti színház tagjai között a milyen
humanus, ép oly dícsőre méltó mozgalom
indult meg. A társulat tagjai ugyanis ar-
ra tekintettel, hogy Krasznay Mihály,
a kolozsvári színházunk husz éven át ál-
landó tagja volt, testületileg arra kéri a
színházi nyugdíj-alap ellenőrző választmá-
nyát, hogy Krasznay addig, míg ismét
színpadra léphet, megfelelő nyugdíj illet-
ményben részesüljön. A társulat ez elhatá-
rozása feltétlen elismerésre érdemes. A szin-
padon eltöltött husz esztendő; részvétel egy
nagy műintézet minden gyászában és min-
den diadalában; harez a magyar nemzeti
szellem szolgálatában már akkor, midőn az
a mai szerencsésebb körülményekhez vi-

szonyitva, tízszeres érdem volt: oly számot
tevő okok arra nézve, hogy a választmány
teljesítse a társulat kérelmét, melyek ellen a
kislelkőség kérelkedésével megpenditendő
ellenkezés: magas fokú hiba volna. Meg va-
gyunk róla győződve, hogy a választmány
is így gondolkodik.

— Két gyűlést tart ma délután 6
órákor az egyetemi ifjuság, mindkettőt a
főri helyiségben. Az egyetemi dalegyet
megalakulását is tárgyalni fogják a az okt.
6-ki ünnepélyen már közreműködését ki-
tássa helyezik. A második gyűlés a kör
közgyűlése leend.

— A kolozsvári jótékony Nő-
egylet választmánya a napokban ülést
tartott, melyen a következő ügyek kerültek
tárgyalás alá: 1. Gr. Eszterházy Jánosné
beadja a nyári népmulatságról és színi elő-
adásról szóló jelentést, mely szerint a tiszta
bevétel 613 frt 99 kr volt. 2. Kurt Mag-
dolna 10 frt hagyományba beíratott.
3. Kisorolt 561 frt. értékpapir helyett 800
frt papíráradék vétel helyben hagyatott.
4. Pénztárnok azon ajánlatát, hogy az egy-
let értékpapírral papíráradékká convertál-
tassanak, a választmány nem fogadja el;
meghatározta azonban, hogy a szöldrésma
váltásig kötvények eladásának. 5. Fröhlich
Alajosné, és Oriold Józsefné az egylet rész-
vényes tagjai ajáltattak. 6. A két ülésben
egy árva leánynak a városban való taní-
tása elrendeltetett, költségei utalványoztat-
tak; két gyermeknek iskolába adása elin-
tőztetett, egyszermindenkorra 36 frt havi
részfizetékben kiadandólag 60 folyamodónak
633 frt utalványoztatott ki segélyül.

— Hányadszor? Hogy ne nagyit-
sunk, a némelek pallója névű hid dolga
legalább huszonegyszer volt a helyi lapokban
megbeszélve. Mindazonáltal nem történt sem-
mi, jellehet kevés költséggel lehetne segí-
teni a baján. Nem kellene egyébb csak 100
—150 darab talpa. A jelenlegi talpazat
merőben rossz. Ki van kopva, itt-ott lyu-
kas, s ing a járó ember lépése alatt az
egész alkotmány. Lábfazomádás, s holmi
kellemes lábrándulás igen közönséges dolog
ott. Orvoslat kértünk.

— A meggyilkolt Lakó Ferencz-
nek ma délelőtt volt hivatalos boncolása
Kolozsmonostoron Bodor A. vizsgálóbíró és
Bíró János kir. ügyész jelenlétében. Dr.
Bartha János városi főorvos teljesítette a
boncolást. Az orvosi vélemény szerint a
szerecsenölés az ütés következtében tör-
tént két borda és mellkas betörése okozta
halálát, az által tudós és szívveréshűdés áll-
ván be. Az áldozat temetése ma délután
ment végbe.

— A szerelem sötét verem. Bele-
esett Szász Kati fiatal cselédleány is, s
tegnap délután megszökött gazdájától, ki
jelentést tett a rendőrségnek. Keresése re-
indult Szász Katinak s meg is találták az
atyja boldog utozai lakásán beteg. Döbben
gyufadatot ivott s egy bérkocsiba ülve
hazahajtott meghalni. Azonban az orvosi
segély megmentette. A napos könyv pas-
susa szerint: „tettének indoka szeretőjével
való meghasonlás!” Miért is van a sziv.

IRODALOM.

* „A Gazdasági Mérnök” című, 11 év
óta fennálló gazdasági és műszaki hetilap
októbertől kezdve az eddigieknél nagyobb ter-
jedelemben s bővebb gazdagabb tartalom-
mal jelen k meg. A lap szerkesztősége a
legutóbbi számban részletes programot ad
a lap irányára és tartalmára nézve. E sze-
rint a „Gazdasági Mérnök” a fcsult azon
gazdasági, ipari és műszaki tényezőkre fe-
kett, melyek hazánk gazdasági és kulturális
fejlődését előmozdítani hivatják. Legutóbbi
száma a következő tartalommal jelent meg:
Olvasóinkhoz, tejgazdaságunk fejlődése. Az
asfalt mint építő anyag. Gyors működésű
jászol-laposoló (ábrával). — Vetőgé-
p-veny. (ábrával.) Tárca: Szojka Gusztáv.
Vasuti ügyek. Különfélék. Arlejtések. Viz-
állások. — A Gazdasági Mérnök megjelenik
minden vasárnap, 12 oldalnyi terjedelemmel,
díszesen kiállítva, képekkel illusztrálva. Elő-
fizetési ára: negyedrre 3 frt, félvre 6 frt.
Az előfizetési díj a Gazdasági Mérnök ki-
adóhivatalába (Budapest, IV. kecskeméti u.
6.) intézendő.

MŰVESZET.

* Nemzeti színház. „Gasparone” rövid
egy heti idő közben tegnap másodsor-
ra került előadásra. A közönség közepes szá-
mban jelent meg. A hangulat élénkítéséről
Réthi Laura, Serédi Sarolta és Láng Etel
jól gondoskodtak. A közönség több ízben
szolgálatot elismerést a közreműködőknek.
Andorfi ez alkalommal azokat az eszközö-
ket szedegette elő, melyeket a destingvál-
tás közönség elől a jobb ízlésű színészek
már rég a sutba dobtak. Felettébb való mó-
don kétértelműsödött és régtörtént, mint-
ha csak a maga mulattatásáról lett volna
szó. Mi Andorfi urat tehetséges és sok ter-
mészetes humorral bíró színésznek ismer-
jük, a ki igen rosszul szolgálja az ügyet,
ha azt hiszi, hogy a kolozsvári közönséget
csak holmi kikaposságok és szerelenségek-
kel lehet pár óráig vig hangulatba ejteni.
A mi közönségünk rég kinőtt a gyermek
korból stáplálékait nem az utszáról szedi,
hanem onnan veszi, a hol az áruk szolidak,
s az áruk nem erőszakoskodnak. Mi sokkal

jobban megtudjuk becsülni a kevésbé lá-
más, de izléses dolgokat, mint a nagy ke-
pűsödést, a mely izlés hiányában szenved.
Azért ajánljuk Andorfi urnak maradjon
meg a jóízűs határai között. Neki tán ke-
vesebb lesz a mulatsága, de nekünk több
az élvezetünk.

* A budapesti nemzeti színház a ko-
lozsvári nemzeti színházhoz megleghangos
szöndő átiratot intézett az 50 éves jubileu-
mon történt képvisletetésért és a küldött
korszerűt. P a u l a y Ede igazgató leve-
lét tegnap kapta színházunk igazgatósága.
A levél, mely az ottani intendáns aláírásá-
val küldöttet — elismerését fejezi ki a társ-
intézet iránt eddig folyton tanúsított test-
véries vonalmentés s reményét fejezi ki,
hogy nagy jelentőségű misszióját szemelött
tartva továbbra is a nemzeti művelődés má-
sodik temploma leend. Színházunk körében
igen jó hatást keltett e levél.

* A krisztinavárosi szinkört a jövő
nyárra — mint a „Színpad írja — a nem-
zeti színház Krecsányi szinigazgatójának adtá
át. A bérbeadó színház a már megkötött
szerződés szerint 1500 frt szubveniót ad
Krecsányinak.

* Magyar operett. Kőszeghy Géza „Sakk
a királynak” című 3 felvonásos operettjét
a Kolozsvári nemzeti színház is színre hozza.
A főszerep Németh Józsefnek, a népszínház
kedvelt komikusának kezében lesz. A szö-
veget mely sok humorral van megírva, dr.
Sziklay János írta.

* A szegedi színház megnyitó előadása
okt. 1 én volt Jókai „Arany ember”-vel. A
Sz. N. czudarul ír róla, mondván: „Kezdve
a rendezésen a díszletekig minden lépésen
és minden szegen rajta van a helyge az
igazgató értelmességének, kapkodásának
és annak a „slamperinak”, melyre nincs
is megfelelő magyar szav. Igazgató tudva-
lőleg Aradi Gerő. Az előadás a czimsze-
repet Kazaliczki Antal játszta.

* Az Apolló” kargyűjtemény II. é-
vfolyamának első száma következő tartalom-
mal jelent meg: 19. kar. Harózi dal, Kos-
suth indulóra. 20. Dal a szép Margitról,
népballada. Mindkét kar Szentimrei Elemér-
től férfinégyesre. Az Apolló az első magyar
kargyűjtemény, mely partitúrában és szó-
lamokban megjelen és káréneklőknek mint
reperitorgyűjteményt melegen ajánljuk. —
Egész évi előfizetési ára partitúra és 4
szólamra 2 frt 50 kr. Szerkesztő-kiadója:
Goll János Bpestben, VI. ker. Lázár
u. 18 sz.

* Külföldi színházi hírek. Uj operette
került közlebbtről színe Berlin egyik szin-
házában. A címe: „Mirza Saffi dalai”; a
zenéjét Roth karmester, librettóját Pohl
írta. — A bayreuthi díszelőadások a jövő
évben július 22 ike és aug. 19 ike között
tartanak meg. Az eddigi megállapodások
szerint előadják a „Parsifal” kilenczszert,
a „Nürnbergi mesterdalnokok”-at pedig 8-
szor. „Tristán és Izolda” előadásának ter-
vét valószínűleg végleg eljuttik. — Massenet
„Cid”-je nagy hatás mellett került színe
Frankfurtban. — Sarah Bernhard operettje-
nek, mely először az Odeon-színházban ke-
rült előadásra, a címe: „Ceci tuera cela.”

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlét 11-ik szám.
Kolozsvárt, 1887. október hó 5-én.

A KIS SZÓRAKOZOTT.

Franciaia vigjáték 3 felv.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdák vándorgyűlése.

(Vége.)

Egy bizottság Gr. Kornis Viktor szent-
benedeki gazdaságának meglátogatására;
egy bizottság gr. Zichy Antal baczai
gazdaságának meglátogatására;
egy bizottság kiskoru gr. Teleki László
kendi-lónai gazdaságának meglátogatására;
végre egy bizottság Bartók József
deás aknai szőlőjének és gyümölcsösének
meglátogatására.

e) Jelentés a hatodik (1883-ban Nagy-
Enyeden tartott) vándorgyűlés határozatai-
nak mikénti foganatosításáról, előadja ván-
dorgyűlési titkár Gamauf Vilmos.

f) Szolnok-Dobokamegye gyümölcsé-
szete, előadja a megyei gyümölcsészeti ván-
dor tanító Fodor László.

g) Erdély marha- és juhtenyésztésé-
nek a viszonyoknak megfelelő fejlesztése,
előadja az országos tejgazdasági felügyelő
Egan Ede.

h) A méhészet mint a mezőgazdaság-
nak fontos ága, előadja az országos mé-
hészeti felügyelő Grand Miklós.

i) Esti 7 órákor ismerkedési estély.
Má s o d i k n a p, vasárnap, október 16-án.

a) Reggel 9 órákor a vándorgyűlési
kitűzött kérdések tárgyalásának folytatása.
b) Délelőtt 10 órákor az állattáplálás
megnyitása és testületi meglátogatása.

c) Délelőtt 11 órákor a termény- és
ipar-kiállítások megnyitása és meglátoga-
tása.

d) Délután népriséletek bemutatása és
tárlatok látogatása.

e) Este fillérestély a deési jótékony-
czélú nőegylet közreműködésével.

H a r m a d i k n a p, hétfő, október 17-én.

a) A jószáglatogatás és tárlati bíráló
bizottságok kirándulása és működése.

b) Reggeli 8 órától kezdve a fogarasi
állami ménes lovainak előérvezése, kato-
nai és általános lovásár.

N e g y e d i k n a p, kedd, október 18-án.

a) délelőtt 9 órákor kirándulás Deés-
Aknára, a bánya-ünnepély megtekintése.

b) Délután 2 órákor, a vándorgyűlés
zárulása, a következő sorrenddel:

1. A kitűzött kérdések tárgyalásának
esetleges folytatása és bevégezése.

2. A gazdaságokat megazmélit bizott-
ságoknak jelentései.

3. A tárlati bíráló bizottságok jelen-
tései.

4. Netáni indítványok tárgyalása.

5. A vándorgyűlés bezárta.

c) Ülész bezárta után a bíráló kihir-
dítése.

A vándorgyűlés ezzel véget érven, tá-
jékozás végett közöljük a kiállítás ünne-
pélyességeinek további sorrendjét:

O k t ó b e r 19-én, szerdán: Délután 2
órákor a báró Bánffy Dezső alapítvány ka-
mataiból rendezendő csikójutalmazás tar-
tása. — Délután 3 órákor a Fejérváry Ká-
roly alapítvány kamataiból rendezendő ügétő
verseny tartatik.

O k t ó b e r 20-án, csütörtökön: Dél-
után 2 órákor állami lötenyész díjazás meg-
tartása.

O k t ó b e r 21-én, pénteken: Az ipar-
kiállítás elbírálása.

O k t ó b e r 22-én, szombaton: Es-
te: Bál.

O k t ó b e r 23-án, vasárnap: A kiál-
lítás bezárása. — Délután népnünap.

Estvétkint előadás tartatik a szin-
házban.

Kelt Kolozsvárt és Deésen, 1887. szept.
24-én.

Az erd. gazdasági A szolnok-dobokai gazd
egylet nevében: egylet nevében:

Szabó József, s. k. Br. Bánffy Dezső, s. k.

egyleti alelnök. főispán, mint kiállítási és a
vándor gyűlés deési-intéző
bizottságának elnöke.

Gamauf Vilmos, s. k. Szemmary József s. k.

kir. tanácsos, egyll. titkár. titkár.

Figyelmeztetés.

Felhívatnak mindazon lötenyészők, a
kik a jövő fedeztetési időnyre az állami
mentelepekből mént bérelni kívánának, hogy
ebbeli szándékukat legkésőbb f. évi novem-
ber 1-ig akár ezen minisiteriumnál, akár az
illető mentelep parancsnokságánál bejelent-
sék, minthogy ezen hatánap után beérkező
jelentkezések figyelembe nem jönek. A bér-
be kerülő ménnek számát a fent jelölt ha-
táridőre e minisiteriumnak azért kell bisto-
san tudnia, hogy a fedeztetési állomások
alakításánál pontosan tájékozhasa magát a
rendelkezésre maradó anyag mennyisé-
gére nézve.

Végül figyelmeztetnek a bérlő urak,
hogy a mennyiben a fenti határidőre a bé-
relni kívánt mén egyedisége iránt még nem
határoztak volna, úgy ezt tenni legkésőbb
december hó 31-ig kötelesek, mivel azon-
tul a bejelentett menbérleti szándékuk meg-
nem történtnek fog tekintetni s mint ilyen
a nyilvántartásból törlötneti. A földmű-
ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minis-
terium.

A tőzsdéről.

Budapest, okt. 3.

Értékűzet.
Sem politikai, sem pénzügyi hírek nem érkezvén,
a mai tőzsdé csöndesen és üzletlenül folyt le, a főbb
értékek kurza azonban jobb berlini jelentésekre meg-
szállárult. Vasuti értékek janyhabbak. A helyi papirok-
ban az üzlet igen korlátozt volt s a kurzusok majdnem
változatlanok. Valuta lanyhabban zárult.

Új kávéház!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **belső-
utczában a Gróf Rhéday-féle házban** egy a kor kívánal-
mainak teljesen megfelelő és egészen újonnan berendezett

KÁVÉHÁZAT

nyitok, gondot fordítván arra, hogy a n. é. vendégeim kiváló kényelme
mellett, az árakra nézve is — **fél oly olcsón, mint máshol** — jussanak
ugy az enni és inni valókhöz, mint a billiárd-játék élvezetéhez.

Különösen felhívom a figyelmet **gyönyörű fali festményekkel ellátott
billiárd-termemre,**

hol még Kolozsvártt nem látott kettős lapu tekeasztalok állanak tisztelt
vendégeim rendelkezésére.

Mindenemü hirdapokkal felszerelt kávéházam többi helyiségei is meg-
lepő csinnal vannak berendezve és kitűnő kávéval kiváló minőségű leg-
jobb és legújabb ételek és italokkal szolgálhatok.

Jelszavam: **a legjobbat a legutányosabb áron!** n. é. vendégeim
részére kiszolgáltatom.

Nagybeesü látogatását kérve a n. é. közönségnek, maradtam

kiváló tisztelettel

LORENZ FERENCZ,
kávéház-tulajdonos.

798. (10—20)

Jelszó: **Ízlés, pontosság és olcsó ár!!!**

!!Új női-divat üzlet!!

Van szerencsém a nagyérdemű helyi és vidéki
közönség becses tudomására hozni, hogy a **Főtérén,
Fröhlich-féle házban** (Stratzinger Gusztáv papir-
kereskedése mellett) egy egészen újonnan berendezett

női-divat üzletet nyitottam,

a hol mindennemű bel- és külföldi áruk, u. m.: selyem,
bársony és gyapjú női-divat kelmék stb. stb. nagy vá-
lasztékban kaphatók.

Kész ruhák és felöltők a legújabb párisi divat
szerint saját műtermemben, személyes vezetésem mel-
lett készíttetek.

Egy kitűnő bécsi szabász,
valamint menyasszonyi kelengyék előállításához a leg-
jobb erők fölött rendelkezvén, azon kellemes helyzet-
ben vagyok, hogy a kor legmagasabb igényeinek is
megfelelhetek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan esz-
közöltetnek. Ruhákhoz derek és előhossz beküldése ele-
gendő.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

kiváló tisztelettel:
Mérza Gerő.

804. 10—100

Kész női felöltők!

ÚJ NŐI-DIVAT ÜZLET.

POTOCKY ÉS DÁNIEL

Főtér 13. szám, Báro Wesselényi-féle ház.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses figyelmébe
ajánlani, hogy az

ŐSZI és TÉLI IDÉNYRE
A LEGÚJABB

RUHA-SZÖVETEK, DISZEK, VÁSZNAK

és minden ez üzlethez tartozó cikkek megérkeztek.

Raktárunkat nagy vála ztékkel rendeztük be és elő-
nyös bevásárlásunknál fogva az árakat **feltűnő ol-
csón** számítjuk.

Szíves bizalmukat kérve

Tisztelettel

818. (6—15)

Potocky és Dániel.

**Vidéki megrendelések azonnal és
pontosan teljesíttetnek.**

KIRÁLY és CSÁSZÁR

NŐI- és FÉRFI DIVAT-SZÖVET RAKTÁRA
KOLOZSVÁRTT.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni,
miserint az őszi és téli idényre személyesen új bevásárlást
tettünk a legújabb bel- és külföldi divat-árúkból, melyek a kor
minden igényeinek megfelelni képesek:

RAKTÁRUNKBAN NAGY VÁLASZTEKBAK KAPHATÓK:

Selyem kelmék u. m. Faillé françaises, Sat. d'Lyón, Sat.
Merveleaux, Radame, Surah Levantine, Atlass, sath. fekete és min-
den színben. Ruhakelmék a legújabbak minden szín és minőségben.

Vásznak: rumburgi, hollandi, Creas, bétsiházi. — Chiffonok,
Asztalneműk, Matratz, Paplan, Szőnyeg, Függöny, Mider, Kesztyű,
(Pirker Gusztáv) és Férfi ruhakelmék. Mindenemü dísz- és bélé-
sek a legutányosabb árakban.

A n. é. közönség eddig tapasztalt szives jó indulatát kö-
szönte, továbbra is becses pártfogását kérve, maradtunk

kiváló tisztelettel:

KIRÁLY és CSÁSZÁR.

816. (5—5)

Arany ezüst óra lánccal.

Babos Sándor

Órás Kolozsvártt.

637. (10—x)
Ajánlja már 25 év óta fennálló s
jó hírnévnek örvendő, dusan felszerelt

óra nagy raktárát

és

látványos műszereit,

tetemesen leszállított árak mellett.

Különösen ajánlom a most kül-
földön tett utazásom alkalmakor kész-
pénzzel jutányos áron vásárolt valódi
genfi arany, ezüstférfi és női óráimat.

Azonkívül ajánlom egy külföldi
birneves gyárból való minden nemű
látványos műszereit.

Mindenemü óra és látványos mű-
szerek pontos és szolid javításait el-
vállalom a legutányosabb árt.

Minden eladott és javított óráért
két évi kezességet vállalok.

Vidéki megrendelések gyorsan és pon-
tosan eszközöltetnek.

Egy jó órás segéd foglalkozást nyerhet.

Két évi jótállás.

HOFER M. JÓZSEF

Ajánlja Julius hó 1-től

Özv. DOBÁL IZSÁKNÉ házához áthelyezett
tetemesen megnagyított és egész újonnan berendezett

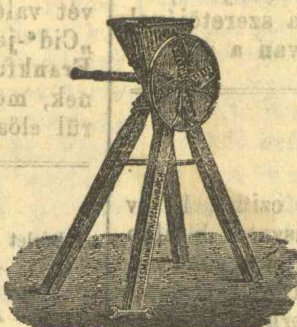
NŐI-DIVAT- és PIPERE-ÜZLETÉT

a nagyérdemű közönség becses pártfogásába.

Kiváló tisztelettel

HOFER M. JÓZSEF.
(Ezelőtt Szathmáry Elek háznál.)

609. (22—x)

KÜLÖNBÖZŐ SZERKEZETŰ

BORSAJTÓK

(1—3)

vastányér és kettős emeltyü-szerkezettel, külön-
böző nagyságokban.

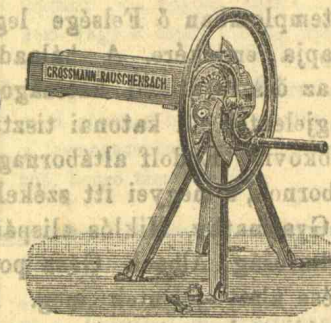
Ugyszintén

szeoska-vágó

és

répa-vágó gépek

legolcsóbb gyári áron.

Kaphatók

TAUFFER FERENCZ

UTÓDÁNÁL,

Kolozsvártt, belközép-utca 6. sz.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Van szerencsém t. cz. vevőim szives tudomására hozni, hogy a belhid-uczában saját házamat (27 szám) a mai kor
követelményeinek megfelelőleg úgy az emeleti mint a földszinti helyiségeit

BUTOR-RAKTÁRRÁ
alakítottam át,

Nagy raktárt tartok jó s száraz anyagból készült szalon, ebédlő és háló szobák berendezésére, továbbá egyes butor-
darabokra u. m. chiffonok, kredenczek, háló-, ebédlő-, szalon-, író-, varó-, öltöző asztalok, heverő divánok, közönséges és egész
finom garnitúrák, minden szintű butor szövetek és szőnyegek, Segglos, Afrigue lőszőr- és ruganyos matrácok, fali álló- és toltotte
tűkrök, aranyozott keretekbe fogalt olajnyomau képek, ablak carní-sok, nádfonatu székek, különb fajta székek stb. butorokból.

Elvállalok mindennemű

épület asztalos munkákat,

termek, szobák és kerthelyiségek díszítését, valamint berendezését, ócska szoba-
butorok újítását legelőnyösebb árakban.

Tisztelettel

KEREKES JÓZSEF.

624. (10—x)

Kizárólagosan hazai gyártmány!

Nyomatott Magyar Mihály könyvnyomdájában Kolozsvártt, belközép-utca 33. sz.